

מסורת הש"ס

(א) [תמורה ו: ע"ש], (ב) [לחמן עג. ק': קידושין ט: סג. ערכין יח.], (ג) בערך סתר ב' ע"ש,

תורה אור השלם

1 כשכיר שנה בשנה יקרה עמו לא ירדנו בפרך לעצור:

ויקרא כה נג

גליון הש"ס

גב' חבשה מפקין בינה. עיין לעיל דף סא ע"ב מוספות ד"ה רבא וז"ע: בתנאי מרבין על השכר. עיין ב"ב דף פו ע"ב מוס' ד"ה דיער: גב' מרשא שרי. עיין לעיל דף סג ע"ב מוספות ד"ה ואמר:

הגהות הגר"א

[א] תוס' ד"ה נקטי. אע"פ כו'. ג"כ הא לאו הכי אסור ועיין מלחמות:

מוסף רש"י

אמר רב פפא כו' שכרא לא פסיד. רב פפא מטיל שכר הוי (נדח ב.).

איזהו נשך

פרק חמישי בבא מציעא

בבא מציעא

סה.

נִיחָא לִיה דְּרָא נִיבְתָרִי עֲבָדִיהּ. פ"י בערוך^[א] לשון סמירה וקלקול וא"ת בלאו האי טעמא נמי פטור דהא תנן (ב"ק ד' לו:): גזל עבדים והזקינו משלם כשעת הגזילה אבל שכר פעולתם לא משלם ויש לומר דיש לחלק בין נחת אדעתא דגזלותא לנחת אדעתא דמלאכה כדמפליג התם גבי

דניחא ליה דלא גסתרי עבדיה אמר ליה "הני מילי היבא דלא מסיק ביה זוזי מר כיון דמסיק בהו זוזי מיחזי כרביית דאמר רב יוסף בר מניומי אמר רב נחמן אע"פ שאמרו הדר בחצר חבירו שלא מדעתו אינו צריך להעלות לו שכר הלוהו ודר בחצירו צריך להעלות לו שכר אמר ליה הדרי בי אמר אבוי האי מאן דמסיק זוזי דריביתא בחבריה וקא אזלי חמי ארבעה גריוו בוזאז בשוקא ויהיב ליה איהו חמשה כי מפקין מיניה ארבעה מפקין מיניה איךך אוזולי הוא דקא מוזיל גביה רבא אמר כ"חמשה מפקין מיניה דמעיקרא בתורת ריביתא אתאי לידיה ואמר אבוי ^(ב)האי מאן דמסיק ארבעה זוזי דריביתא בחבריה ויהיב ליה גלימא בגוייהו כי מפקין מיניה ארבעה מפקין מיניה גלימא לא מפקין מיניה רבא אמר גלימא מפקין מיניה מאי טעמא כי היכי דלא לימרו גלימא דמכסי וקאי גלימא דריביתא הוא אמר רבא יִהאִי מאן דמסיק תריסר זוזי דריביתא בחבריה ואגר ליה חצר דמתגרא בעשרה ואוגריה נהליה בתריסר כי מפקין מיניה תריסר מפקין מיניה אמר ליה רב אחא מדפתי לרבינא ולימא ליה כי אנגרא הכי דהוה קא משתרשי לי השתא דלא משתרשי לי כדאגרי כולי עלמא הוא דאגרנא משום דאמר ליה סברת וקבלת: **מתני'** "מרבין על השכר ואין מרבין על המכר כיצד ה"השכיר לו את חצרו ואמר לו אם מעכשיו אתה נותן לי הרי הוא לך בעשר סלעים לשנה ואם של חודש בחודש סלע לחודש מותר ימכר לו את שדהו ואמר לו אם מעכשיו אתה נותן לי הרי היא שלך באלף זוז אם לגורן בשנים עשר מנה אסור: **גמ'** מאי שנא רישא ומאי שנא סיפא רבה ורב יוסף דאמרי תרווייהו ^(ג)שכירות אינה משתלמת אלא בסוף והאי כיון דלא מטא זמניה למיגבא לאו אגר נטר ליה משווא הוא דהכי שויא והאי דקאמר ליה אם מעכשיו אתה נותן לי הרי הוא לך בעשר סלעים לשנה אוזולי הוא דקא מוזיל גביה סיפא כיון דזביני נינהו ובעי למישיקל דמי מעכשיו הלכך אגר נטר ליה הוא ואסור אמר רבא דקו בה רבנן בהא מילתא ואוקמוה אקרא יכשכיר שנה בשנה שכירות

של שנה זו אינה משתלמת אלא בשנה אחרת: ואם לגורן בשנים עשר מנה אסור: אמר רב נחמן ^(ד)מרשא שרי איתיביה רמי בר חמא לרב נחמן ואמרי לה רב עוקבא בר חמא לרב נחמן ואם לגורן בשנים עשר מנה אסור א"ל התם קץ ליה הכא לא קץ ליה אמר רב פפא מרשא דידך שרי מאי טעמא שכראי לא פסיד זוזי לא צריכנא אנא דקא עבידנא מילתא גבי לוקח אמר ליה רב ששת בריה דרב אידי לרב פפא מאי חזי מר דקא אזלת בתר דידך ה"זל בתר דידהו דאילו הוו להו שקלי כי השתא השתא דלית להו זוזי שקלי כיוקרא דלקמיה א"ר חמא ^(ה)מרשא דידך ודאי שרי מאי טעמא ניחא להו דליקו ברשותי דכל היבא דקא אזלי שבקי להו מכסא וגקוט להו שוקא והלכתא

כאן רבינו: נקטי להו שוקא. מכריזין שלא יהא אדם רשאי למכור עד שימכרו הס: והלכתא

עין משפט

גר מצוה

לש א מיי פ"ו מהל' מלוה ולוה הל' ב סמג לאוין קצב טוש"ע י"ד ס' קסו סעיף א':
ב ב מיי שם פ"ח הל' טו סמג שם טוש"ע י"ד ס' קסא סעיף ח:
בא ג מיי שם טוש"ע שם סעיף ט:
בב ד מיי שם טוש"ע שם סעיף י:
בג ה מיי שם פ"ז הל' ח סמג שם טוש"ע י"ד ס' קעו סעיף ו:
בד ו מיי פ"ח שם הלכה א סמג שם טוש"ע י"ד ס' קעג סעיף א':
בה ז ח טוש"ע י"ד ס' קעג סעיף א':
בט מיי פ"ח מהלכות מלוה ולוה הלכה ג ועיין במ"מ [טוש"ע שם סעי' יד וס' קסו]:

האחרת. ואם תאמר דכפ"ז דצבורות (ד' עג:) דרשין לאין תורמין מן הדש על הישן משום דמתיב שנה דמשמע אותה שנה עצמה וי"ל דהתם כתיב שנה בלא ב' והכא דרשין מדמתיב שנה בשנה צ"ב דמשמע בשנה האחרת ואם תאמר דצפרק עד כמה (שם ד' סו: ושם ד"ה שנה) גבי צבור תאכלנו שנה בשנה לזו היא שנה הנכנסת בצבירתה הוי אומר זו שנה של צבור דלא מנינן לשנת עולם שאם נולד בצסליו שנת עולם מסיימת בתשרי יאכל עד כסליו והשתא ה"ל למדרש שלא יהא נאכל עד שנה אחרת ולא בתוך שנתו וי"ל משום דמוכח קרא דנאכל בתוך שנתו דכתיב (שמות כג) ציוס השמיני תתנו לו:

נִקְמִי דָּהּוּ שׁוּקָא. דלוי לאו הכי הוה אסור [א] אע"פ שאחריות הדרך היה על רב חמא שהרי היו טורחין לו להציא סחורתו ולמכרה בשכר הלוואתו אבל השתא דנקטי להו שוקא אף בחזרתן הוי צבציל טורחן ושרי: והלכתא

נִקְמִי דָּהּוּ שׁוּקָא. דלוי לאו הכי הוה אסור [א] אע"פ שאחריות הדרך היה על רב חמא שהרי היו טורחין לו להציא סחורתו ולמכרה בשכר הלוואתו אבל השתא דנקטי להו שוקא אף בחזרתן הוי צבציל טורחן ושרי: והלכתא

של שנה זו אינה משתלמת אלא בשנה אחרת: ואם לגורן בשנים עשר מנה אסור: אמר רב נחמן ^(ד)מרשא שרי איתיביה רמי בר חמא לרב נחמן ואמרי לה רב עוקבא בר חמא לרב נחמן ואם לגורן בשנים עשר מנה אסור א"ל התם קץ ליה הכא לא קץ ליה אמר רב פפא מרשא דידך שרי מאי טעמא שכראי לא פסיד זוזי לא צריכנא אנא דקא עבידנא מילתא גבי לוקח אמר ליה רב ששת בריה דרב אידי לרב פפא מאי חזי מר דקא אזלת בתר דידך ה"זל בתר דידהו דאילו הוו להו שקלי כי השתא השתא דלית להו זוזי שקלי כיוקרא דלקמיה א"ר חמא ^(ה)מרשא דידך ודאי שרי מאי טעמא ניחא להו דליקו ברשותי דכל היבא דקא אזלי שבקי להו מכסא וגקוט להו שוקא והלכתא

כאן רבינו: נקטי להו שוקא. מכריזין שלא יהא אדם רשאי למכור עד שימכרו הס: והלכתא